

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/278/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613205942
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1613205942.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú R. L., L.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul.č. 2942/60A, dieťa rodičov: matka - J. V., L.. XX.XX.XXXX, J. X. E., Y. A..Č.. XX/XX a otec - C. L., L.. XX.XX.XXXX, J. E. G. C., D. A..Č.. XXX, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 15.04.2014, č.k. 8P/136/2013-35, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa :

- zveril maloletú R. L., L.. X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky,
- uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou XXX euro mesačne, počnúc 1.7.2013, ktoré mu uložil zasielať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred,
- zročné výživné od 1.7.2013 do 31.3.2014 vo výške X.XXX euro uložil otcovi povinnosť zaplatiť k rukám matky, do troch dní od právoplatnosti rozsudku,
- určil styk otca s maloletou na každý párnny týždeň v roku v sobotu od 9,00 hod. do 13,00 hod. a nedeľu od 9,00 hod. do 13,00 hod. počas prvých troch mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia za prítomnosti matky a po uplynutí tejto lehoty na každý párnny týždeň v roku v sobotu od 11,00 hod. do 17,00 hod. a v nedeľu od 11,00 hod. do 17,00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že matka maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraví a otec o maloletú R. odovzdá v mieste aktuálneho bydliska maloletej R.,
- určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie vo výroku o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a o úprave styku otca s dieťaťom právne odôvodnil § 24 ods.4,5, § 25 ods.1,2 Zákona o rodine a vecne tým, že po vykonanom dokazovaní zistil, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti a v trvajúcej starostlivosti matky o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky . Pri úprave styku otca s dieťaťom zohľadnil vek dieťaťa, jeho citové väzby a i to, že v poslednom období nebolo s otcom v takmer v žiadnom kontakte.

Pri určovaní výšky výživného vychádzal z ustanovenia § 63 ods. 1,2, § 62 ods. 1,2,3,4,5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1,3,4, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď pri ustálení výšky výživného vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o dieťa, vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, vývojové potreby a aj celkový vývoj životných nákladov. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že otec je v súčasnosti nezamestnaný, v minulosti bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov vždy v trvaní len niekoľkých pracovných dní (napr. v spol. P. U. D., D..O..M., O. D..D..O..M., D. S., Z. D. D. D..O..M.), najmenej ďalšie jeho tri pracovné pomery skončili dohodou v zmysle ustanovenia § 72 Zákonníka práce (podľa vyjadrenia spol. J. sk. D..O..M. boli dôvodom rozviazania pracovného pomeru otca jeho opakované absencie) čím dospel k úvahe, že otec takýto spôsob života vedie vedome a nemá sa záujem riadne zamestnať. Otec na maloletú od 1.7.2013 neprispieva žiadnym spôsobom a jeho vyjadrenie, že dieťa akoby nebolo jeho, je voči maloletej diskriminačné. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že otec má vyživovaciu povinnosť k vlastnému dieťaťu a konštatoval, že v danom prípade mal preukázané naplnenie všetkých hmotnoprávných podmienok pre určenie vyživovacej povinnosti otca k dieťaťu. Pri určovaní výšky výživného prihliadal na schopnosti a možnosti povinného rodiča - aj keď je v súčasnosti otec nezamestnaný, je to jeho dobrovoľné rozhodnutie. Súd prvého stupňa vzal v úvahu skutočnosť, že matka svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu plní svojou osobnou starostlivosťou a jediným jej príjmom je v súčasnosti iba dávka štátu vo forme rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Skutočnosť, že otec sa v súčasnosti stará o cudzie dve deti (deti jeho partnerky) nie je dôvodom, aby nemohol riadne prispievať na výživu svojho vlastného dieťaťa.

Keďže za otcovi za obdobie od 1.7.2013 do 31.3.2014 vznikol na výživnom zročný dlh vo výške X.XXX euro, vyčíslený nedoplatok na zročnom výživnom mu súd prvého stupňa uložil zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (§ 160 ods.1 O.s.p.).

Výrok o trovách konania právne odôvodnil § 146 ods.1 písm. a/ O.s.p..

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhujúc prehodnotenie rozhodnutia o výške výživného, ktoré nezohľadnilo jeho finančnú situáciu. K odvolaniu doložil Pracovnú zmluvu so spol. K. S. D..O..M. zo dňa 6.5.2014, na základe ktorej vykonáva dohodnuté práce za minimálnu mzdu 352 euro mesačne.

Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřila.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním ako vecne a právne správne potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vo vzťahu k určeniu výšky vyživovacej povinnosti otca a výšky zročného výživného vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.), výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj dostatočne odôvodnil (§ 157 ods.

2 O.s.p.).

Podľa § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 219 ods.2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi uvedenými súdom prvého stupňa týkajúcimi sa jeho výrokov, v ktorých s účinnosťou od 1.7.2013 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej R. L., L.. X.XX.XXXX sumou XXX eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca do rúk matky a zročné výživné za obdobie od 1.7.2013 do 31.3.2014 na maloletú v sume X.XXX euro uložil otcovi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Keďže súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky relevantného charakteru (finančná nesolventnosť otca), ktoré otec zopakoval v odvolaní podanom proti rozsudku, osvojac si dôvody rozhodnutia, odvolací súd využíva možnosť danú mu ust. § 219 ods.2 O.s.p. na vypracovanie tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia.

Pre doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola otcovi s účinnosťou od 1.7.2013 určená vyživovacia povinnosť k maloletej dcére na sumu XXX euro mesačne odvolací súd poznamenáva, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy maloletého dieťaťa a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov maloletého dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnostami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výške vyživovacej povinnosti otca pri ktorej zisťoval a vychádzal jednak z rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj z hľadiska schopností a možností jeho rodičov, na výživu ktorých je dieťa plne odkázané a správne rozsah potrieb i ustálil (závery stupňa v tomto smere ani neboli odvolaním napadnuté).

Pokiaľ ide o odvolací argument otca týkajúci sa výšky jeho príjmu, ktorý dosahuje v súčasnom zamestnaní je treba zdôrazniť, že rodičia majú zo zákona garantované právo vychovávať svoje dieťa a naopak, deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Odvolací súd v rámci posudzovania interpretácie a aplikácie § 62, § 75 Zákona o rodine dodáva, že uvedená úvaha sa opiera o čl. 32 ods.4 Listiny základných práv a slobôd. Ak povinný rodič bez rozumného dôvodu dostatočne nevyužíva svoje schopnosti a možnosti dané dosiahnutým vzdelaním a svojimi schopnosťami a možnosťami, nie je možné túto skutočnosť pripísať k ľarche dieťaťa, odkázaného výživou na svojich rodičoch tým, že na túto skutočnosť by súd rozhodujúci o vyživovacej povinnosti povinného rodiča prihliadal. Otec má povinnosť vyvíjať aktivity smerujúce k uplatneniu sa na trhu práce a k dosahovaniu príjmu (ktorý je možné od neho očakávať), z ktorého by bol schopný uspokojiť nielen svoje potreby, ale i potreby maloletého dieťaťa odkázaného na neho výživou. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na dôsledné vykonanie dokazovania súdom prvého stupňa z ktorého vyplynula častá nezamestnanosť otca a i to, že otec v poslednom období pracoval u viacerých zamestnávateľov, jeho pracovné pomery trvali krátko, viaceré pracovné pomery ukončil otec dohodou o rozviazaní pracovného pomeru, ktorej dôvodom bola minimálne v jednom prípade absencia otca na pracovisku. Odvolací súd zdôrazňuje, že povinnosťou otca maloletej je, aby v situácii, kedy matka dieťaťa vyvažuje svoje finančné plnenie k dieťaťu vzhľadom na vek dieťaťa nutnou nepretržitou osobnou starostlivosťou a jej príjmom sú v súčasnosti len dávky rodičovského príspevku a rodinné prídavky sa na trhu práce dlhodobo uplatnil a aby z dosiahnutých príjmov bol schopný základné odôvodnené potreby maloletej dcéry uspokojiť. Je nemysliteľné, aby otec, ktorý je v produktívnom veku na výživu svojho maloletého dieťaťa dostatočne neprispieval (v danom prípade otec na výživu maloletej od 1.7.2013 neprispieval vôbec) len s odôvodnením, že výška jeho príjmu mu neumožňuje platiť výživné.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti napadutej odvolaním (vrátane správneho výroku o zročnom výživnom) a výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.